

CAM MAMUL İMALATÇISI

TANIM

Önceden tasarlanmış cam mamulün modeline göre belirlenmiş üretim tekniği doğrultusunda, ergimiş haldeki sıcak cam hamuruna bir takım aletler ve makineler yardımıyla ve elde şekil vererek değişik formlarda cam eşya meydana getiren kişidir.

A- GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- Cam hammaddelerinin, istenilen ölçüde karışımını yaparak 1475 derecelik cam eritme fırınlarına verilmesini sağlar,
- Cam üfleme borusunun ucuna, şekillendirilecek eşyaya yetecek kadar cam fırınından aldığı bir top cam madenini üfleyerek, çekerek veya direk otomatik veya otomatik olmayan araçlar yardımıyla şekil verir,
- Modele göre hazırlanmış metal cam kalıplarına veya diğer otomatik kalıp tezgâhlarına camı yerleştirerek bir müddet bekler ve kalıpları fırına vererek camın kalıbın şeklini almasını sağlar,
- Kalıplardan çıkardığı cam mamulü, ısıнын kademe kademe düştüğü soğutma fırınlarına bırakır,
- Soğuması gerçekleşen cam mamulü, zımparalayarak otomatik taşlama makinesine bırakarak pürüzlü yüzeylerin düzeltilmesini sağlar,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Cam hammaddeleri (kuvars, soda, kalsit, vb.),
- Bilgisayarlı otomatik tezgahlar, yarı otomatik veya otomatik olmayan tezgahlar (pres tezgahı, şiller tezgahı, kalıp tezgahı vb.),
- Metal cam kalıpları,
- Cam kepçesi,
- Cam eritme, çalışma ve soğutma fırınları,
- Camın kesilmesini sağlayan makas,
- Cam maşası,
- Delikli üfleme çubukları,
- Bileme aletleri.

CAM MAMUL İMALATÇISI

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

- Cam mamul imalatçısı olmak isteyenlerin;
- Şekilleri algılama yeteneğine sahip,
 - El becerisi olan,
 - Ağırlıkları tahmin edebilen,
 - Göz ve ellerini eşgüdümle kullanabilen,
 - Rutin işlerde uzun süre çalışabilen,
 - Yaptığı işe uzun süre dikkatini verebilen,
 - Isı seviyesi yüksek ortamlarda çalışabilen,
 - Tedbirli ve dikkatli
- kişiler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Cam imalatçıları, cam fabrikaları ve cam atölyelerinde ekip halinde çalışırlar. Birinci derecede malzemelerle ve makinelerle ilgilidirler. Çalışma esnasında genellikle ayakta durulması gerekmektedir. Çalışma ortamı sıcak, gürültülü ve biraz kirlidir. Ergitilmiş haldeki sıcak malzeme ile çalışıldığından işin yapılması sırasında yanma tehlikesine karşı dikkatli olmak gerekir. Cam hammaddesi karıştırılırken hammadde tozu gerekli koruyucu malzemeler kullanılmazsa çeşitli akciğer rahatsızlıklarına sebebiyet verebilmektedir.

CAM MAMUL İMALATÇISI

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi yeterli müracaat olması durumunda tüm mesleki eğitim merkezlerinde “Seramik ve Cam Teknolojisi” alanı “Dekoratif Cam” dalında verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

- Çıraklık eğitimine başlayabilmek için,
- En az ortaokul mezunu olup zorunlu eğitim çağında olanlar eğitim seviyelerine uygun olarak düzenlenecek mesleki eğitim programlarına göre çıraklık eğitimine alınabilir,
 - Kayıt yaptıracak öğrencilerin sağlık durumlarının ilgili mesleğin öğrenimine elverişli olması gerekir. Bu durum, programın özelliğine göre gerektiğinde, sağlık/sağlık kurulu raporuyla belgelendirilir,
 - 14 yaşını doldurmuş olmak,
 - Eğitim görmek istediği meslekte bir işyeri bulmak ve işvereni ile çıraklık sözleşmesi imzalamak gerekmektedir.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Mesleğinin eğitim süresi ilköğretimden sonra 4 yıldır. Eğitimin 3 yılı kalfalık, 1 yılı ustalık eğitimidir.

Mesleğin seçimi 9. sınıfta yapılır. Ortak genel kültür dersleri ve meslek dersleri her sınıf seviyesinde verilmektedir.

Eğitim haftada 1 gün mesleki eğitim merkezlerinde, 4 gün çıraklık sözleşmesi yapılan işyerlerinde verilmektedir.

Çıraklık ve mesleki eğitim kapsamında ders programı genel bilgi dersleri ile meslek bilgisi derslerinden oluşmaktadır.

Teorik olarak verilen bilgilerin yanında, işyerinde de usta öğreticinin gözetimi altında pratik çalışması yapılmaktadır.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Meslek eğitiminin 11. sınıfını başarı ile tamamlayanlara kalfalık belgesi, 12. sınıfı başarı ile tamamlayanlara ise ustalık belgesi verilir. Fark derslerini tamamladıkları takdirde meslek lisesi diploması ve mesleğiyle ilgili işyeri açma belgesi alırlar.

CAM MAMUL İMALATÇISI

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Ülkemizde, cam imalatçılığına yönelik belli başlı büyük fabrikalar bulunmasının yanı sıra irili ufaklı cam atölyeleri de mevcuttur. Çoğu büyük fabrikalar, yabancı şirketler tarafından satın alınmış veya ortaklık kurulmuştur. Büyük fabrikalarda yapılan cam mamul üretimi ağır iş kollarından olup, çıraklık kapsamındaki yaş gruplarının cam imalatı yapan fabrikalarda çalıştırılmadığı görülmektedir.

Çalışma koşullarının küçük yaştaki çocukları fiziksel ve psikolojik yönden etkilediği yönünde işverenler hem fıkirdir. Cam sektörünün faaliyet alanları: Muhtelif eşya yapımı, ısı cam imalatı, tıbbi cam ampul ve enjeksiyon, laboratuvar deney tüpleri, züccaciye cam eşya, avize camı, gözlük optik camı, oto camı, fırın camı, pencere camı, çift cam, mika ve bombeli cam, ayna, levha ve plaka düz cam üretimidir. İnşaat, mobilya, ilaç, tıp gibi birçok sektörde cam ürünleri kullanılmaktadır.

Dolayısıyla vasıflı cam imalatı işçisine de her zaman ihtiyaç duyulmaktadır. Sektörde iş bulma imkânı kişinin kazandığı unvana göre değişmektedir. Cam ustası aşamasına gelmiş bir kişinin, iş bulma imkânı her zaman mevcuttur. Kişiler cam sektöründe uzmanlaştıkları işlere göre iş aramakta, işverenler de uzmanlık alanlarına göre eleman aramaktadırlar (fiskacı, kalıpcı vb.). Ayrıca, işverenler bu sektörde yetiştirilmek üzere vasıfsız eleman ihtiyacını da her zaman duymaktadırlar. Cam sektöründe, kişilerin küçük atölyeler kurarak kendi işlerini kurdukları da görülmektedir.

CAM MAMUL İMALATÇISI

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu” gereğince, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere asgari ücretin net tutarının; yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden, aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde 30’undan, kalfalık yeterliğini kazanan mesleki eğitim merkezi 12’nci sınıf öğrencilerine asgari ücretin yüzde 50’sinden aşağı olmamak üzere ücret ödenir.
- Eğitim gören öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili sigorta primleri devletçe karşılanır.
- Öğrenciler, mesleki eğitim yaptıkları işletmelerin sosyal imkânlarından faydalanır.

EĞİTİM SONRASI

Usta-çırak şeklindeki geleneksel yöntemle meslek öğrenenler işteki pozisyonlarına göre ücretini haftalık veya parça başına göre (akord sistemi) alabilmektedirler. Ayrıca, kimi işyerlerinde ücret aylık olarak da verilebilmektedir.

Çalışanların asgari ücretten başlayan kazanç durumu, çalışılan işyerinin büyüklüğü, kişinin tecrübesi, bilgisi, yeteneği, çalışma kapasitesi ve sektörün ücret düzeyine göre değişebilmektedir. Aylık ücreti asgari ücretin yaklaşık 3 katıdır.

Ayrıca çalışanlara gıda yardımı, yol parası gibi bir takım sosyal yardımlar da sunulabilmektedir.

CAM MAMUL İMALATÇISI

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Mesleki Eğitim Merkezinden diploma alarak mezun olanlar alanın/bölümün devamı niteliğinde olan ve YKS Kılavuzunda belirtilen yükseköğretim (ön lisans/lisans) programlarını tercih ettikleri takdirde ek puan verilmektedir.

Ayrıca mezunlar, yükseköğretime giriş sınavlarında başarılı oldukları takdirde, YKS Kılavuzunda belirtilen programlara yerleştirilebilirler.

Çeşitli eğitim ve kurslara katılarak mesleki bilgi ve beceriler artırılabilir.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

Cam imalatçılığı eğitimini tamamlayanlar cam sektöründe şu aşamalardaki unvanlardan geçerek yükselebilirler.

- Çubukçu-Taşımacı (işe yeni başlayanlar)
- Madenci – Kalıpcı (çubukçu-taşımacı olarak çalıştıktan sonraki uzmanlık alanı)
- Fıskacı (Madenci-kalıpcılıktan sonraki uzmanlık alanı)
- Kalfa (fıskacı olarak çalıştıktan sonraki uzmanlık alanı)
- Usta (kişinin yükseldiği son pozisyonudur.)

Sektörde ilerleme ve yükselme imkânı, kişinin işinde gösterdiği kapasite doğrultusundadır.

Ayrıca, bağımsız işyeri açabilirler.

BENZER MESLEKLER

- Cam işlemecisi,
- Taşlamacı (cam)
- Seramik işçisi
- Metal dökümcüsü
- Altın, gümüş işlemecisi

H- EK BİLGİLER

I- KAYNAKÇA

- 3308 Sayılı Kanun,
- MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği
- Meslek elemanları,
- Alanla ilgili işyerlerinde yapılan gözlem,
- Mesleki Eğitim Merkezi eğiticileri,
- Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü “Türk Meslekler Sözlüğü”,
- Güncel Meslekler Federal Çalışma Kurumu, Frankfurt-1992/1993,
- Milli Eğitim Bakanlığı Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Cam İşlemeciliği Meslek Dalı Programı- Ankara,
- **Uluslararası Standard Meslek Sınıflaması-ISCO 08**
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ -AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr
- **Mesleğim Hayatım web sitesi** <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>
- T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, <http://www.osym.gov.tr/>
- Bünyesinde “Meslek Bilgi Merkezi” Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.